

Rijksoverheid

DOC201007G

Dashboard aanpak COVID-19

5-10-2020

1. Naleving en draagvlak

- **Grootste zorg vanuit overgroot deel van de regio's blijven de feestjes/bijeenkomsten in privé sferen.**
- Uit de Horeca ontstaat een **overwegend positief beeld**.
- **Sportverenigingen hielden zich goed** aan de nieuwe richtlijnen.
- Extra handhaving en controles uitgevoerd door Politie en gemeenten.
- Veel media aandacht voor kerkdiensten in Staphorst met grote hoeveelheden bezoekers en gezang tijdens de diensten.
- **Wisselend beeld als het gaat om gebruik van mondkapjes in de regio's.**

• *Zie slides 5 voor nadere toelichting*

2. Maatschappelijke gevolgen

Hoofdboodschap:

De coronacrisis en de genomen maatregelen vergroten de ongelijkheid (MEV, CPB) en maken de verschillen in leefsituatie tussen verschillende groepen groter (Sociale Staat van Nederland, SCP).

- Het CPB wijst erop dat de verschillende maatregelen die tijdens de coronacrisis zijn genomen de ongelijkheid vergroten, waaronder het sluiten van de scholen. Ook de noodmaatregelen zijn hier debet aan.
- SCP: Naar verwachting verslechtert de kwaliteit van leven en worden verschillen tussen groepen groter door de coronacrisis. Mensen met veel regie op hun leven zullen minder gevolgen ervaren en sneller terugveren. Mensen met weinig regie en weinig hulpbronnen worden juist harder getroffen (bv mensen die er financieel op achteruit zijn gegaan). Deze groep ervaart ook meer eenzaamheid.

3. Economische gevolgen

- **De cijfers suggereren dat de economische gevolgen tot nu toe minder heftig zijn dan eerst werd verwacht.** Zo is het aantal faillissementen historisch gezien bijzonder laag en is de werkzame beroepsbevolking beperkt afgenomen. Daarnaast ligt de bbp-basisraming in de MEV tussen de meest milde scenario's die het CPB in maart publiceerde, namelijk tussen scenario 1 en 2 (van de 4). Ook het beroep op de regelingen is afgenomen, hetgeen suggereert dat de economie weer iets aantrekt.
- **Hoewel de eerste realisatiecijfers dus meevallen ten opzichte van de zeer negatieve verwachtingen, is de economische schade ongekend groot.** Het blijft de grootste jaarlijkse krimp buiten oorlogstijd ooit. Een deel van de schade is permanent.
- **De werkloosheid groeit tot nu toe minder dan verondersteld in de raming van het CPB, maar de vooruitzichten zijn somber.** De werkloosheid stijgt op dit moment vooral omdat er meer mensen op zoek gaan naar werk, terwijl dit voorheen vooral werd gedreven door baanverlies. Het aantal werkenden groeit ook beperkt.
- **Het economisch herstel hangt sterk samen met de ontwikkeling van de pandemie** en is daarmee zeer onzeker. Hoe verder het aantal besmettingen oploopt hoe waarschijnlijker het pessimistische scenario wordt.

Zie slides 12,13,16 voor nadere toelichting

4. Gebruik noodregelingen

- **De uitstaande belastingschuld daalt licht de laatste twee weken.** Dat geldt ook voor het aantal debiteuren.
- **De NOW-2 en TVL zijn van start gegaan.** Voor de NOW-2 zijn inmiddels 63 duizend toekenningen en voor TVL 26,5 duizend.

Zie slides 18,19 voor nadere toelichting

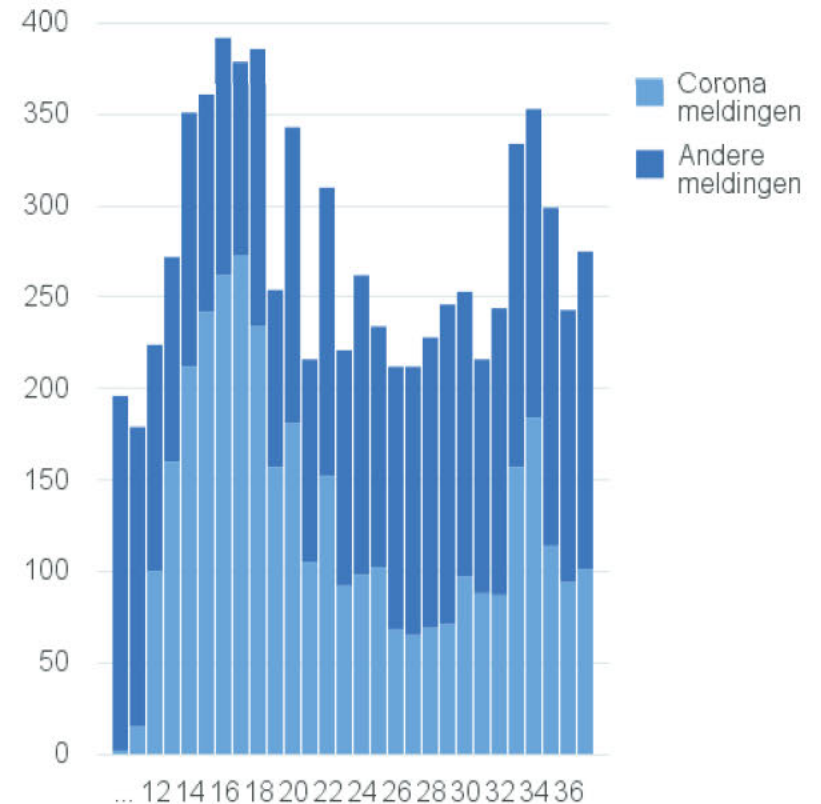
5. Ontwikkelingen buitenland/CAS/BES

- Eurostat meldt dat de economie van de eurozone in het tweede kwartaal een krimp heeft vertoond van 12,1% in vergelijking met het eerste kwartaal. De onderlinge verschillen zijn fors; -10% in Duitsland tot -18,5% in Spanje.

1. Naleving

- > Het aandeel Coronameldingen ten opzichte van het totaal aantal meldingen in 2020 bedraagt tot en met 13 september 39%.
- > In het domein Gezond & Veilig werk (2.105 meldingen) gaat 49% over te weinig afstand op de werkvloer, 11% over de aanwezigheid van een zieke werknemer op de werkvloer en 6% over onvoldoende of ongeschikte persoonlijke beschermingsmiddelen.
- > In het domein Eerlijk (264) meldingen gaat 49% van de meldingen over fraude met subsidieregelingen.

Nalevingsmonitor veiligheidsregio's LOT-C (1/2)

- > Grootste zorg vanuit overgroot deel van de regio's blijven de feestjes/bijeenkomsten in privé sferen;
- > o Ook afgelopen weekend verschillende feesten in beëindigd na meldingen van overlast.
- > Uit de Horeca ontstaat een overwegend positief beeld;
- > o Horeca ondernemers doen hun uiterste best om goed volgens de richtlijnen te werken, ook de sluitingstijd van 22.00 uur wordt goed aangehouden;
- > o Problemen ontstaan echter vooral na 22.00 uur wanneer men zich op straat, naar huisfeestjes, jeugdketen en/of thuis beweegt.
- > Sportverenigingen hielden zich goed aan de nieuwe richtlijnen;
- > o Enkele signalen van toeschouwers buiten de accommodaties maar dat betroffen uitzonderingen op de regel, kantine/clubhuizen bleven dicht.
- > Extra handhaving en controles uitgevoerd door Politie en gemeenten;
- > o Enkele regio's geven aan capaciteitsproblemen te hebben i.v.m. verscherpte controles en de vele meldingen die binnenkomen;
- > o In de meeste gevallen wordt goed gehoor gegeven aan afgegeven waarschuwingen.
- > Veel media aandacht voor kerkdiensten in Staphorst met grote hoeveelheden bezoekers en gezang tijdens de diensten;
- > o Pers is na verzoek op afstand gebleven, wat betreft maatregelen acteerde de kerk binnen de regels;
- > o Inmiddels heeft Minister van J&V met kerkelijke koepels afspraken gemaakt over het aantal personen en niet zingen bij kerkdiensten.
- > Wisselend beeld als het gaat om gebruik van mondkapjes in de regio's;
- > o Gebruik van mondkapjes onder zowel personeel als bezoekers van openbare gelegenheden wisselt sterk.

Nalevingsmonitor veiligheidsregio's LOT-C (2/2)

LOT-C Nalevingsmonitor

Legenda	
	niet geleverd
😊	goed
😐	redelijk
😞	slecht

Groningen	Fryslân	Drenthe	IJsselland	Twente	Noord- en Oost-Gelderland	Gelderland-Midden	Gelderland-Zuid	Utrecht	Noord-Holland-Noord	Zaansreek-Waterland	Kennemerland	Amsterdam-Amstelland	Gooi en Vechtstreek	Haaglanden	Hollands Midden	Rotterdam-Rijnmond	Zuid-Holland-Zuid	Zeeland	Midden- en West-Brabant	Brabant-Noord	Brabant-Zuidoost	Limburg-Noord	Zuid-Limburg	Flevoland
-----------	---------	---------	------------	--------	---------------------------	-------------------	-----------------	---------	---------------------	---------------------	--------------	----------------------	---------------------	------------	-----------------	--------------------	-------------------	---------	-------------------------	---------------	------------------	---------------	--------------	-----------

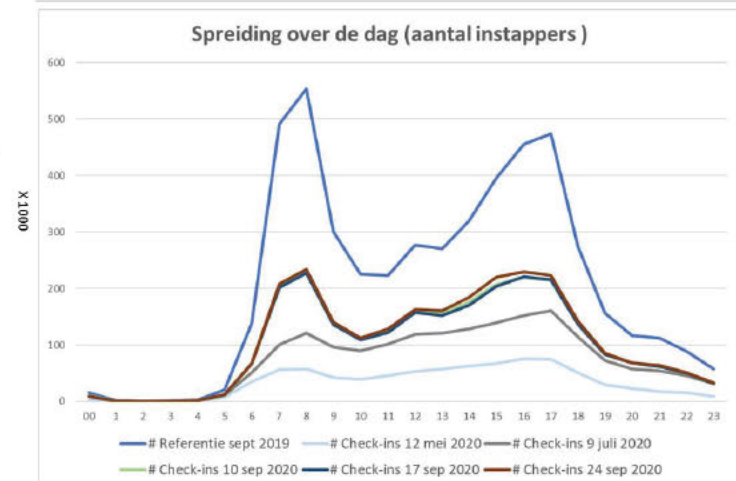
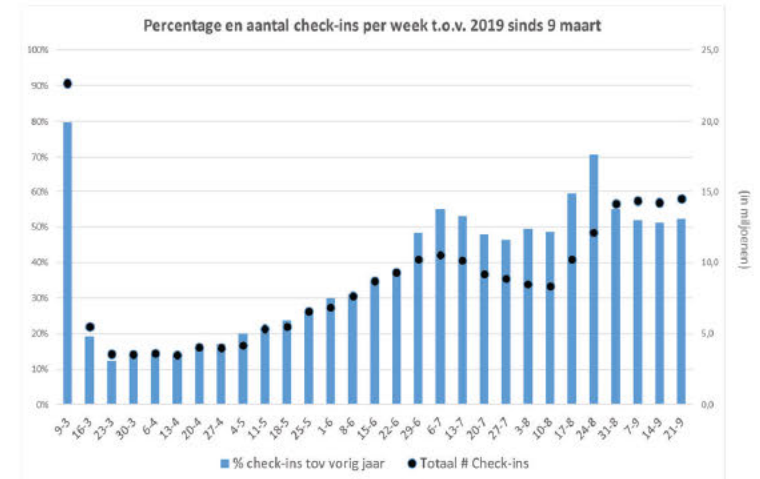
2 t/m 4 oktober	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
In hoeverre worden de landelijke richtlijnen in de regio nageleefd?	😊	😊	😊	😐	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😞	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
In hoeverre zijn de richtlijnen binnen de regio te handhaven?	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊

Personenmobiliteit (1/2)

Openbaar vervoer

- Het OV-gebruik (aantal check-ins) was in week 39 (21 t/m 27 september) gelijk aan circa 52% van het niveau in dezelfde periode in 2019. T.o.v. week 38 is het aantal check-ins met 2% toegenomen.
- Er was de afgelopen 4 weken sprake van een 'plateau' van OV-gebruik rond de 50%. Dit past bij de eerdere situatie (afspraken met het onderwijs, oproep tot thuiswerken en afname recreatief vervoer door wegblijven toeristen).
- > De stabilisatie is daarmee een uitkomst van het gevoerde beleid waarbij zowel onderwijsinstellingen als werkgevers worden gestimuleerd om thuis te werken en beperkt fysiek onderwijs te volgen. Ook lijkt de communicatie/ het gevoel rondom het OV gebruik nog na te ijlen
- > De drukte over de dag is voor de vierde week op rij ongeveer hetzelfde gebleven. In de ochtend- en avondspits is sprake van een beperkte piek.
- Sinds 1 juli worden incidenteel knelpunten waargenomen. Specifiek ontstaan pieken op scholierenlocaties waar beperkt wordt gespreid. Dit zorgt voor drukke voertuigen.
- Aandachtspunt is de drukte op drukke knooppunten/perrons. De afgelopen week is de het aantal knelpunten op stations toegenomen.

Personenmobiliteit (2/2)

Wegverkeer

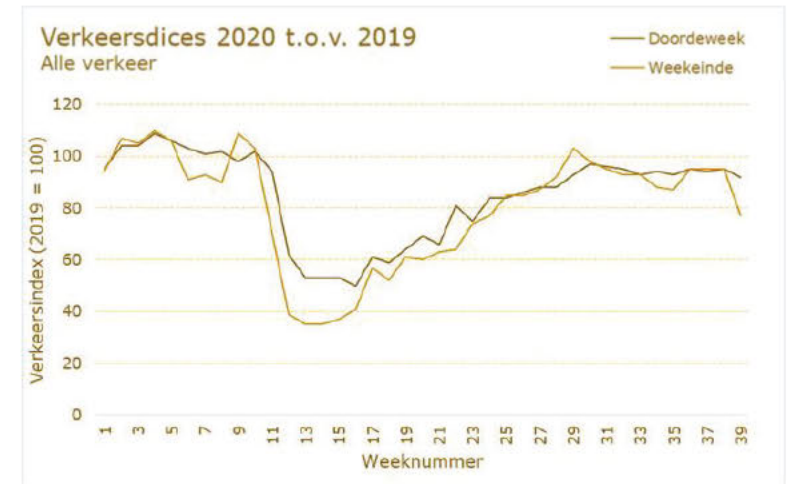
- Het gebruik van het hoofdwegennet was afgelopen weken lager dan in 2019. Het gebruik lag op werkdagen rond de 92% ten opzichte van het niveau van 2019 (gemeten in intensiteiten).
- Over de maand september is de hoeveelheid vertraging tot nu toe 62% lager dan in 2019.

Fietsen en lopen

- Het aantal fiets- en loopverplaatsingen fluctueert. In week 39 waren er meer fietsverplaatsingen en iets minder loopverplaatsingen dan begin maart. De afgelegde afstand per verplaatsing met de fiets en te voet was groter dan begin maart.

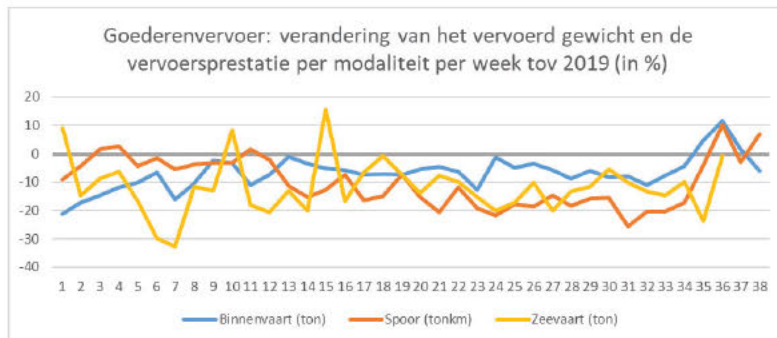
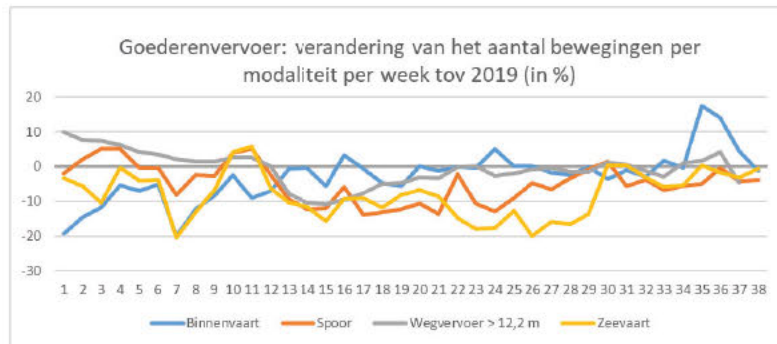
Personenmobiliteit naar motief

- Het aantal verplaatsingen voor werk en onderwijs op werkdagen nam in week 39 toe naar resp. 78% en 90% van het niveau van begin maart.
- Zowel voor onderwijs als werk wordt de laatste weken relatief gezien minder gebruikgemaakt van het OV en meer gefietst ten opzichte van voor de coronacrisis.

Goederenvervoer

- Het aantal bewegingen voor het spoorvervoer lag in week 38 (14 t/m 20 september) 4% onder het niveau van 2019. De vervoersprestatie (in tonkm) lag echter 7% boven het niveau van 2019.
- Het aantal bewegingen in de binnenvaart en het wegvervoer was nagenoeg gelijk aan 2019. Het vervoerd gewicht in de binnenvaart lag 6% onder het niveau van 2019.

2. Maatschappelijke gevolgen

Hoofdboodschap:

De coronacrisis en de genomen maatregelen vergroten de ongelijkheid (MEV, CPB) en maken de verschillen in leefsituatie tussen verschillende groepen groter (Sociale Staat van Nederland, SCP).

Onderwerp	Toelichting
Algemene bijstand	<p>Divosa Benchmark Werk & Inkomen: Het aantal aanvragen voor bijstand lag in juli nog steeds 20% hoger dan voor de coronacrisis. De toegenomen instroom is daarmee afgenomen ten opzichte van de toegenomen instroom in juni (30% hoger dan voor de coronacrisis).</p> <p>Onder alle leeftijdsgroepen is de instroom hoger dan voorheen, maar onder jongere leeftijdsgroepen is de groei het grootste. <u>Naar verwachting zal het aantal jongeren in de bijstand stijgen, aangezien de jongeren die in het begin van de crisis de WW instroomden de maximale WW-duur van de WW spoedig zullen bereiken.</u></p>
Ongelijkheid	<p>Het CPB wijst er via de MEV op dat <u>verschillende maatregelen die tijdens de coronacrisis zijn genomen de ongelijkheid vergroten.</u> Te denken valt aan het sluiten van de scholen: "thuisonderwijs is een stuk lastiger voor wie klein behuist is, minder (digitale) leermiddelen en lager opgeleide ouders heeft". Ook de noodmaatregelen zijn debet aan het vergroten van de ongelijkheid op de arbeidsmarkt, aangezien ze zijn geënt op de huidige scheve situatie op de arbeidsmarkt: de ruimhartige NOW beschermt vaste contracten, terwijl zelfstandigen terugvallen op minimumniveau en flexwerkers kortstondig de TOFA hebben kunnen gebruiken.</p>
Kwaliteit van leven	<p>Uit de Sociale Staat van Nederland (SCP) blijkt dat de verschillen in leefsituatie en levenstevredenheid tussen groepen stabiel zijn. Wel is de leefsituatie van mensen met een laag inkomen en lage opleiding al jaren slechter. Verschillen zijn te verklaren door hulpbronnen (met name opleiding en inkomen) en basale digitale vaardigheden. Een groot, divers en actief sociaal netwerk kan bescherming bieden. Naar verwachting verslechtert de kwaliteit van leven en worden verschillen tussen groepen groter door de coronacrisis. Mensen met veel regie op hun leven zullen minder gevolgen ervaren en sneller terugveren. Mensen met weinig regie en weinig hulpbronnen worden juist harder getroffen (bv mensen die er financieel op achteruit zijn gegaan). Deze groep ervaart ook meer eenzaamheid.</p>

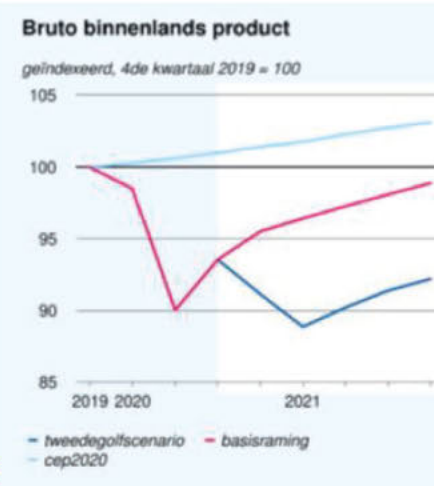

3. Economische gevolgen NL

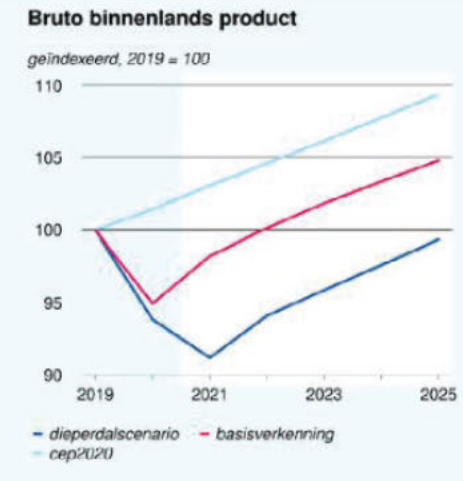
3.1 Ramingen: stevige economische krimp

- Ondanks het herstel vanaf het derde kwartaal is de **verwachting dat de Nederlandse economie een stevige krimp staat te wachten in 2020 en dat de werkloosheid fors zal oplopen.**
- **CPB basisraming:** een krimp van -5,0% in 2020, en een gedeeltelijk herstel in 2021 met 3,5% groei. De werkloosheid loopt flink op; tot 4,3% in 2020 en 5,9% in 2021.
- **Het herstel is zeer onzeker.** Als het aantal besmettingen blijft toenemen zal de verwachting meer opschuiven richting het pessimistische scenario.
- **De schade is deels permanent.** De coronauitbraak leidt tot een 4% lager bbp-niveau in 2025. Hierdoor verslechtert de houdbaarheid tot -3% bbp.

MEV 2020-2021

MLT 2021-2025

Werkloosheid

3. Economische gevolgen NL

3.2 Realisaties: Vertrouwensindicatoren en arbeidsmarkt in het rood, herstel fin. markten, vervoer en pintransacties

Indicator	2-mrt	9-mrt	16-mrt	23-mrt	30-mrt	6-apr	13-apr	20-apr	27-apr	4-mei	11-mei	18-mei	25-mei	1-jun	8-jun	15-jun	22-jun	29-jun	6-jul	13-jul	20-jul	27-jul	3-aug	10-aug	17-aug	24-aug	31-aug	7-sep	14-sep	21-sep	28-sep	
lockdown index (Oxford)	1	32	67	74	79	80	80	80	80	80	69	69	69	63	63	59	59	45	40	40	40	40	40	40	46	47	47	47	47	44	44	
Mutatie belastingschuld, € mln					177	300	300	500	500	500	150	1050	600	2300	2120	587	1375	7	731	-355	1969	598	-583	-1077	666	976	-243	-1371	-1013	44	531	
Mutatie lening en kredietruimte								3		0.8		4		1		2.2		1.8			1.8			2.8			1.7					
Consumentenvertrouwen			-2				-22		-27		-31		-29		-27		-26			-26					-29						-28	
Producentenvertrouwen		0					-29				-25					-15.1				-8.7					-5.4						-4.8	
Electriciteitsverbruik (j-o-%)	-3%	-8%	-8%	-11%	-11%	-13%	-11%	-11%	-11%	-14%	-5%	-7%	-3%	-7%	2%	0%	-4%	-4%	-6%	-2%	-6%	-1%	2%	14%	6%							
Aantal pintransacties, miljoen	104	105	92	81	81	88	79	95	89	91	88	94	101	98	101	104	110	105			451					440						
Advertentieuitgaven (j-o-%)	3%	1%	-15%	-36%	-39%	-39%	-35%	-29%	-27%	-38%	-27%	-28%	-20%	-24%	-24%	-13%	-12%	-1%	-11%	1%	6%	-1%	-5%	0	5%	-8%	-7%	-1%	-4%	-2%		
Nieuwe inschrijvingen KVK		6,175	4,028	4,805	4,481	4,363	3,389	4,322	4,085	4,905	5,743	4,211	5,273	5,394	6,039	5,323	7,332	7,705	6,012	5,735	5,149	5,550	5,162	4,788	5,291	6,086	6,029	5,697	5,367	6,815	6,201	
Wereldhandel, volume (m-o-m%)			-3%				-12%				-1%				8%					5%												
Faillissementen (gem. 3 weken)	74	75	75	64	63	73	79	91	86	83	76	78	85	78	70	72	59	61	53	62	53	48	45	53	47	48	40	44	47			
Aantal werkenden			9,040				8,880			8,856				8,901					8,905						8,909							
Aantal werklozen			273				314			330				404					419					426								
AEX (weekgemiddelde)	557	484	404	475	471	500	491	509	527	505	512	531	528	561	565	565	564	564	565	575	565	564	560	562	564	566	553	543	551	554	550	
Internationale volatiliteitsindex	37	58	75	63	53	45	40	42	34	33	32	29	28	26	32	34	33	31	28	29	25	25	24	23	23	23	28	30	26	28	27	

Bron: Belastingdienst, Betaalvereniging Nederland, CBS, CBOE, Entso-e, ING, Kamer van Koophandel, Nielsen, Oxford University en UWW
5-10-2020

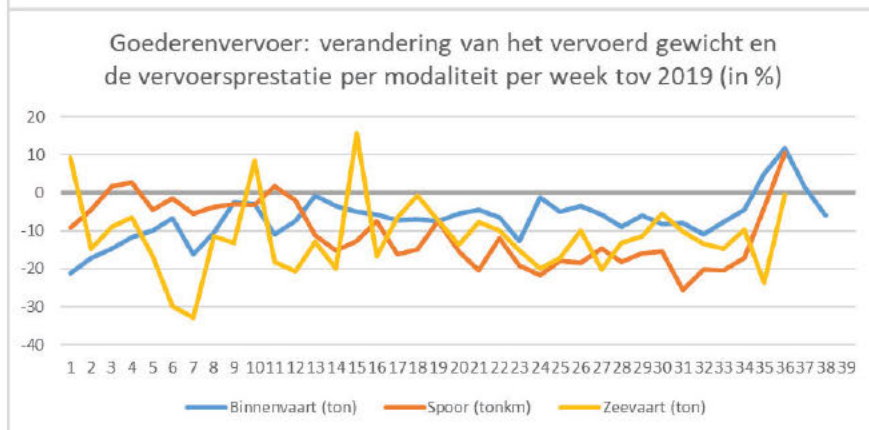
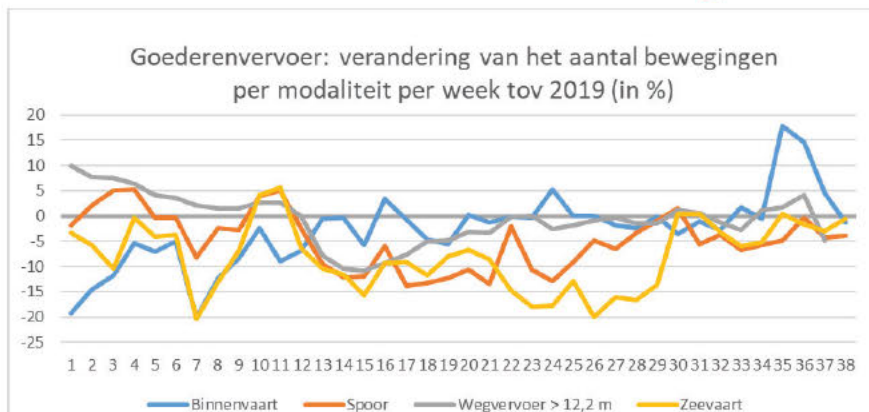
3. Economische gevolgen

Toelichting kleurentabel

- Deze specifieke crisis brengt verschillende schokken teweeg met elk een verschillend effect en dynamiek:
 - **Vertrouwen:** is na corona snel fors gedaald en blijft **laag en negatief**. De stemming onder consumenten is in september nauwelijks veranderd. In september waren industriële ondernemers voor de vijfde maand op rij minder negatief.
 - **Faillissementen:** deze zijn de laatste weken **opvallend laag**. In de eerste 38 weken van 2020 zijn 2.511 bedrijven en instellingen failliet verklaard. Dat zijn er 241 minder dan in dezelfde periode van 2019.
 - **Liquiditeit:** Het niveau van de uitgestelde belastingen daalt de laatste 2 weken licht, doordat bedrijven weer aflossen. De gebruikte leen- en kredietruimte bij banken neemt nog steeds toe.
 - **Pintransacties:** consumenten hebben in het begin extra gespaard en pinnen inmiddels weer ongeveer net zoveel.
 - **Arbeidsmarkt:** De arbeidsmarkt reageert doorgaans **met een vertraging op de crisis**. Al duidelijk zichtbaar is de daling in het aantal werkte uren, piek in werkloosheid zal nog komen. Dat kan mogelijk structurele schade aanbrengen aan de economie.
 - **Financiële markten:** hebben waarschijnlijk deels al een crisis **ingeprijsd** en profiteren daarnaast van de forse monetaire verruiming van centrale banken. Indien de beurzen wereldwijd instorten, kan de recessie worden verzwaard. Tot nu toe is daarvoor nog geen aanwijzing.

3. Economische gevolgen

Goederenvervoer: verandering van het aantal bewegingen

Wegvervoer

- Het aantal bewegingen in week achter ligt 5% onder het niveau van 2019

Zeevaart (week 36)

- Het vervoerd gewicht in totaal ligt 11 % onder het niveau van 2019
- In week 36 lag het vervoerd gewicht 0,6% onder het niveau van 2019

Binnenvaart (week 38)

- Het vervoerd gewicht in totaal ligt 7% onder het niveau van 2019
- In week 38 lag het vervoerd gewicht 6% onder het niveau van 2019

Spoor (week 38)

- Het vervoerd gewicht in totaal ligt 10% onder het niveau van 2019
- In week 38 lag het vervoerd gewicht 7% boven het niveau van 2019

Data: CBS (de data zijn gecorrigeerd voor feestdagen)

3. Economische gevolgen

3.5 Arbeidsmarkt

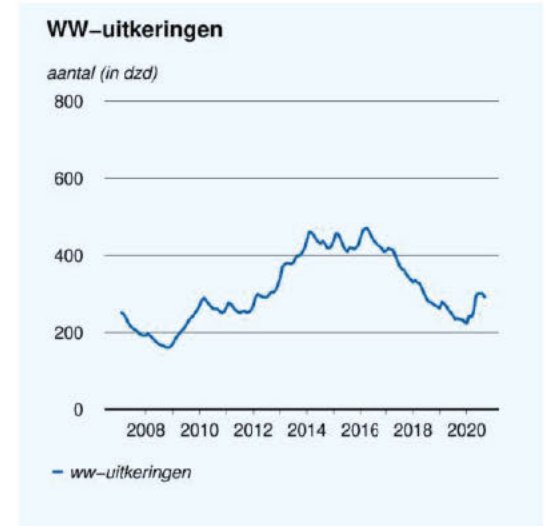
Het aantal **werkenden groeit in augustus beperkt en blijft daarmee relatief stabiel**. De werkzame beroepsbevolking stijgt met 4 duizend naar 8.909 duizend mensen.

Tegelijkertijd neemt het aantal werklozen toe (rechts). Er **bieden meer mensen zich aan op de arbeidsmarkt** (de niet-beroepsbevolking neemt af).

De **werkloosheid stijgt met 7 duizend beperkt** en bedraagt nu 426 duizend mensen. De stijging komt vooral omdat mensen weer op zoek gaan naar werk. In het verleden kwam de stijging vooral vanwege baanverlies.

Het werkloosheidspercentage stijgt met 0,1% punt tot 4,6%, dat is minder dan verondersteld in de MEV. Om de raming van 4,9% aan het einde van het derde kwartaal bij te benen moet de werkloosheid in september met 0,3% stijgen.

Het aantal **WW-uitkeringen daalt met ongeveer 3%** tot 292 duizend.

Deze daling wordt vooral gedreven door de nog altijd hoge uitstroom van 15-25 jarigen (veelal bereiken van de maximale duur) en de beperktere nieuwe instroom van deze groep.

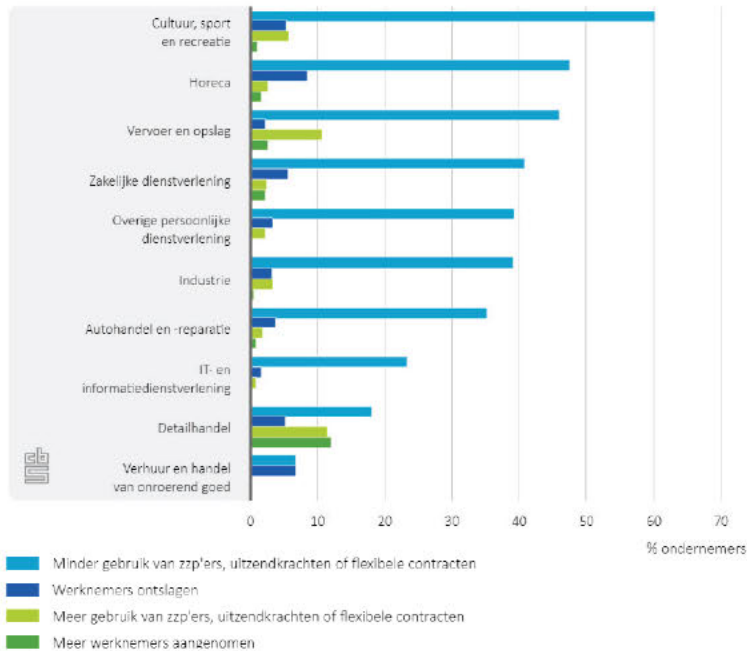

3. Economische gevolgen

Arbeidsmarkt – Sommige sectoren / groepen hard geraakt

Aanpassing personeelsbestand vooral via flexibele schil:

- De meeste ondernemers gaven in september aan dat hun vraag naar flexibele krachten is afgenomen (lichtblauwe balk).
- Ontslag vanwege de coronacrisis kwam tot september in de meeste sectoren relatief beperkt voor. Bron: [CBS](#)

Ook flexwerkers en jongeren hard geraakt:

- Vooral personen met een tijdelijk, uitzend- en oproepcontract stromen sinds maart in de WW. De instroom piekte in april en nam in mei weer af. Zie figuur hieronder. Bron: [UWV](#)
- Jongeren hebben vaker een flexcontract en werken vaak in de hard geraakte sectoren. Bron: [UWV](#)

De crisis raakt sommige sectoren harder dan andere:

- Het aantal banen nam in het tweede kwartaal af met 322 duizend (-3%). De sterkst getroffen sectoren zijn:
 - Uitzendbureaus (-130 dzd)
 - Handel, vervoer en horeca (-123 dzd)
 - Zakelijke dienstverlening (-28 dzd)

Bron: [CBS](#)

4. Gebruik huidige noodmaatregelen

Maatregelen	Totaal Aantal	Toelichting
NOW3 (Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid)		<u>Vanaf 16 november kunnen werkgevers een aanvraag doen voor de NOW3.</u>
Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers)	<u>T/m 3 september:</u> <u>103.000 aanvragen Tozo 2</u>	SZW schat het gebruik van de Tozo aan de hand van een steekproef onder 150 gemeenten. De Tozo1 komt naar schatting uit op 374.000 aanvragen. Zie de aantallen voor de Tozo2 links.
TVL (Tegemoetkoming Vaste Lasten MKB)	<u>T/m 5 oktober:</u> <u>36.035 aanvragen</u>	Er zijn 31.945 aanvragen toegekend, 337 miljoen euro is uitbetaald. Totaalbedrag toegekend 432 miljoen euro.
Belastinguitstel	<u>T/m 30 september:</u> <u>205.000 debiteuren</u>	De omvang van de uitgestelde belastingen is <u>12 miljard euro.</u>
BMKB-C BKMBL-C GO-C KKC (Kleine Kredieten Corona GarantieRegeling)	<u>T/m 1 sept:</u> Het totaal aantal bedrijven dat gebruik maakt van de regelingen is ruim <u>6000</u>	BMKB-C: <u>858 miljoen</u> BKMBL-C: <u>144 miljoen</u> GO-C: <u>659 miljoen</u> KKC: <u>42 miljoen</u>

4. Gebruik gesloten noodmaatregelen

Maatregelen	Totaal Aantal	Toelichting
NOW1 & NOW2 (Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid)	<u>T/m 4 september:</u> 139.000 NOW1 toekenningen 63.000 NOW2 toekenningen	Het loket voor de NOW1 is sinds 5 juni gesloten: van de 148.000 aanvragen zijn er 139.000 goedgekeurd (9,9 miljard euro). Het loket voor de NOW2 is sinds 1 september gesloten. Van de 65.200 aanvragen zijn er 63.000 goedgekeurd. Zie volgende slide voor meer informatie.
TOGS (Tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren COVID-19)	<u>T/m 19 augustus:</u> <u>221.551 aanvragen</u>	Van alle aanvragen (links) zijn er 215.691 toegekend en 5688 afgewezen. Er zijn 172 aanvragen in behandeling. Het grootste aantal aanvragen komt van restaurants, haarverzorging en andere eetgelegenheden. Tot en met 19 aug is er <u>863 miljoen uitbetaald</u> .
TOFA (Tijdelijke overbruggingsregeling voor flexibele arbeidskrachten)	<u>T/m 27 aug:</u> <u>23.563 aanvragen</u>	Het loket is gesloten. Ongeveer de helft van de aanvragen (12.585) is afgewezen. Dit komt voornamelijk doordat mensen te weinig hebben verdiend in februari of teveel in april en daarmee niet voldoen aan de voorwaarden
Regeling cultuursector		Verdeeld over verschillende instellingen waarbij het grootste deel gaat naar al gesubsidieerde producerende instellingen, een monumentenlening en de regionale instellingen. Totaalbedrag 300 miljoen euro beschikbaar gesteld en uitgekeerd.
Regeling landbouw: Sierteelt, voedingsindustrie en fritesaardappelen	<u>T/m 24 aug:</u> Sierteelt/ voedingstuinbouw: 1622 aanvragen Fritesaardappelen: 1199 aanvragen	<u>Sierteelt/voedingstuinbouw:</u> Toegekend: 200 miljoen (v.d. 600 miljoen) <u>Fritesaardappelen:</u> Toegekend: 54,3 miljoen (v.d. 50 miljoen)

4. Vergelijking NOW1 en NOW2

- De **NOW1 had een groter bereik dan de NOW2**, zowel in aantal toekenningen als in het aantal bereikte werknemers en in (voorgeschoten) subsidie.
- De **sectoren** met het grootste aantal toekenningen zijn tussen de NOW1 en NOW2 voor alle sectoren **vergelijkbaar**. Dit aantal is alleen in de sector detailhandel ver teruggelopen (250 duizend in NOW1, 70 duizend in NOW2). Rechts zijn de sectoren te zien met het hoogste aantal bereikte werknemers.
- Ook de verdeling van de subsidie over **verschillende groottes van bedrijven is vergelijkbaar**.

	NOW1	NOW2
Aanvragen	148.335	65.203
Toekenningen	139.399	63.088
Afwijzingen	8.963	2.041
Werknemers	2.650.000	1.330.000
Totaal voorschotten	€7.900.000.000	€2.140.000.000
Subsidiebedrag*	€9.880.000.000	€5.340.000.000

Aantal werknemers	NOW1	NOW2
Overige commerciële dienstverlening	410.000	220.000
Horeca en catering	390.000	230.000
Uitzendbedrijven	400.000	195.000

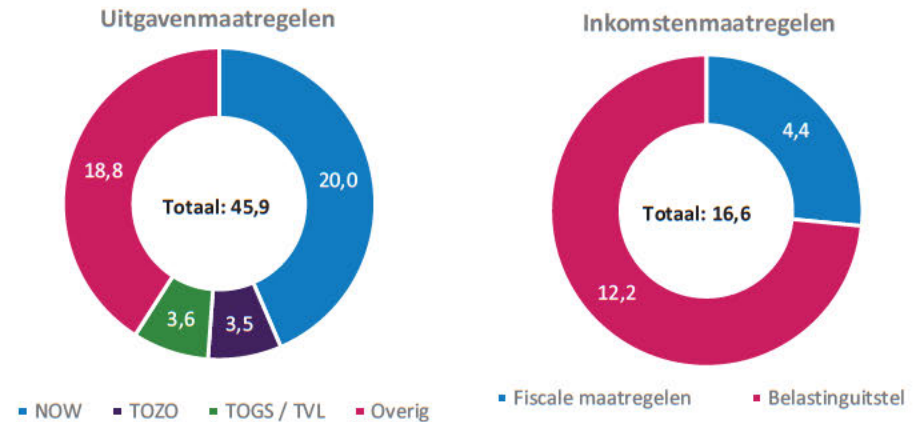
% toekenningen	NOW1	NOW2
Tot en met 50 werknemers	45%	45%
51 tot 250 werknemers	25%	25,3%
Meer dan 250 werknemers	30%	29,7%

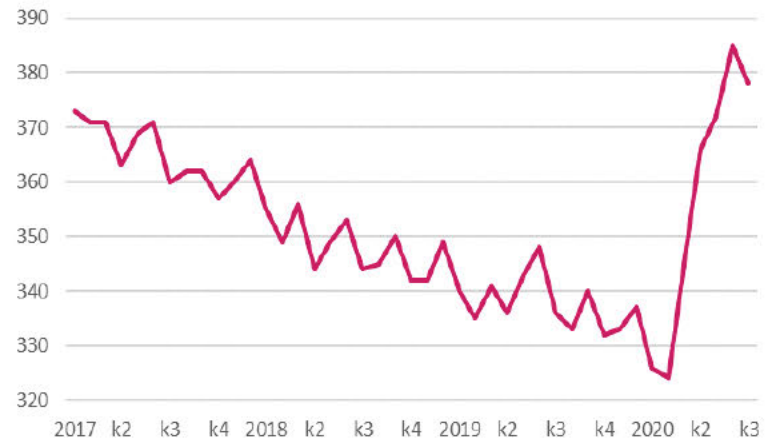
5. Stand overheidsfinanciën historisch tekort, olopende schuld

- We stevenen dit jaar af op een **historisch begrotingstekort van €56,3 miljard in 2020**, oftewel 7,2% bbp. De overheidsschuld loopt daardoor op van 48,8% tot 59,1%. Tussen februari en juli is de schuld al met €54 miljard opgelopen (bron: CBS).
- Deze verslechtering is het gevolg van de sterke economische neergang die doorwerkt in lagere belastinginkomsten (-23 miljard euro) en hogere uitgaven aan WW en Bijstand (1 miljard euro). Daarnaast zorgen de noodmaatregelen corona voor een verslechtering van 33 miljard in 2020.
- **Het houdbaarheidstekort is fors opgelopen, van -0,8% bbp in maart tot -3% bbp.** Dit komt neer op een houdbaarheidstekort van 28 miljard euro. 90% van de verslechtering van het houdbaarheidssaldo komt door de verslechtering van het primaire saldo in 2025, een gevolg van het lagere bbp-niveau door de coronacrisis (4% onder groeipad pre-corona) en de daarmee gepaard gaande val in de belastinginkomsten.

Omvang noodmaatregelen in miljard

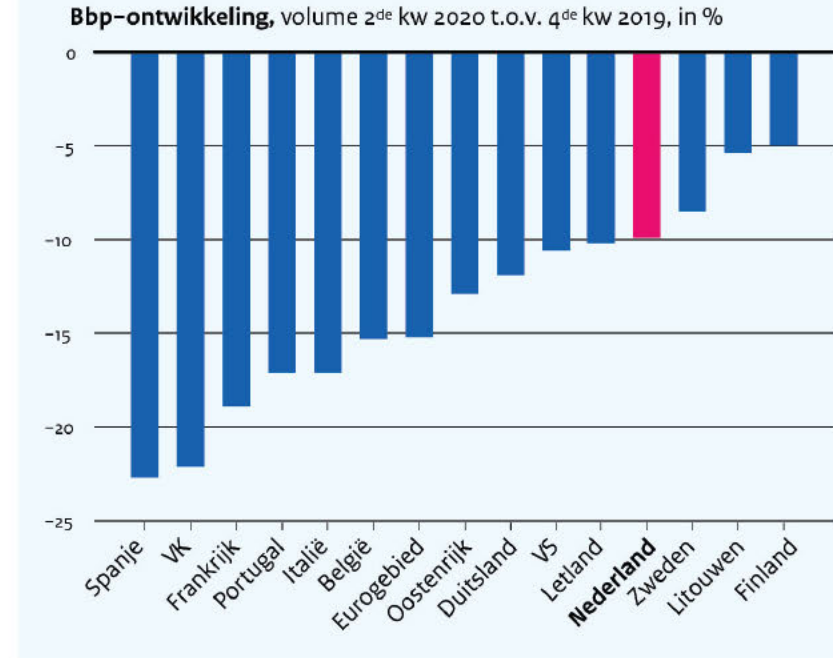
Ontwikkeling overheidsschuld in miljard

6. Internationaal – economische ontwikkelingen

- **Bbp-realisaties 2de kwartaal:** Spanje (-22,1%), Frankrijk (-19,0%), Italië (-17,3%), Portugal (-16,5%), België (-14,5%), Oostenrijk (-13,3%), Duitsland (-11,7%). Bron: [Eurostat](#).
- **De OESO** verwacht dat het mondiaal bbp in 2020 daalt met 4,5% en vervolgens in 2021 met 5,0% toeneemt. Voor 2020 is dit een opwaartse herziening met 1,5%-punt. De sterkste opwaartse herzieningen zijn voor **China**, met 4,4%-punt tot **+1,8%**, en voor de **VS**, met 3,5%-punt tot **-3,8%**. De bbp-raming voor het **eurogebied** is opwaarts herzien met 1,2%-punt tot **-7,9%**.
- **VS:** het herstel op de arbeidsmarkt is in september afgezwakt. De werkgelegenheid nam toe met 0,7 mln personen, tegen 1,5 mln in augustus; de werkgelegenheid in september is 7% lager dan in februari. De werkloosheid daalde tot 7,9% van de beroepsbevolking, van 8,4% in augustus en 10,2% in juli; de werkloosheid is daarmee 4,4%-punt hoger dan februari.
- **Herstel eurozone blijft precair en onevenwichtig.** De inkoopmanagersindex (composite PMI) voor het eurogebied daalde deze maand 1,6 punten naar 50,1 en viel daarmee tegen (marktverwachting: 51,9, >50 = groei). Uiteenlopende onderliggende trends wijzen naar een onevenwichtig herstel: alhoewel de PMI voor de productiesector 1,8 punten steeg (naar 53,7) daalde de dienstensector PMI 2,9 punten (47,6).

	PMI; < 50 duidt op krimp					
	apr	mei	jun	jul	aug	sep
Eurozone	13,6	31,9	48,5	54,9	51,9	50,1
VS	27	37	47,9	50,3	54,6	54,4
Japan	25,8	27,8	40,8	44,9	45,2	45,5
VK	13,8	30	47,7	57,0	60,3	55,7
Duitsland	17,4	32,3	47,6	55,3	54,4	53,7
Frankrijk	11,1	32,1	51,7	57,3	51,6	48,5

6. Internationaal – economische ontwikkelingen

- **Spanje en Frankrijk besloten om hun hoofdsteden Madrid en Parijs verscherpte maatregelen op te leggen.** Het tegengaan van sociale contacten is daarbij leidend. Omdat Madrid en Parijs de economische centra van Spanje en Frankrijk zijn mag aangenomen worden dat dit het economische herstel onder druk zal zetten.
- **De PMIs van september wijzen niet op een sterk doorzettend herstel.** In de Eurozone is er sprake van stilstand, Japan krimpt nog steeds en eigenlijk laat alleen de VS een redelijke groei zien. In het algemeen zijn de ondernemers in de VS optimistischer dan hun collega's in Europa of Japan. Zie de tabel hieronder.
 - **Opvallend zijn de slechte cijfers voor de dienstensectoren.** In Europa wijzen de cijfers op krimp. Vooral Frankrijk laat slechte cijfers zien. Maar ook in Duitsland zijn de vooruitzichten in de dienstensectoren minder goed. Ondernemers geven aan dat de orderpositie niet beter geworden is en zien de komende maanden met zorg tegemoet. Een tweede ronde COVID-19 werpt hier zijn schaduw vooruit.
 - **Dat geldt niet voor de industriële sectoren.** Deze laat juist een verbetering zien, vooral in Duitsland, maar ook in Frankrijk. De vooruitzichten wijzen ook op groei. Maar de betere uitkomsten voor de industriële sectoren zijn onvoldoende om de teruggang in de veel grotere dienstensectoren op te vangen.

	Diensten			Industrie			totaal		
	Juli	augustus	september	juli	aug	sept	Juli	aug	sept
VS	50,0	55,0	54,6	51,7	52,7	53,3	50,3	54,6	54,4
Japan	45,4	45,0	45,6	43,9	45,8	45,2	44,9	45,2	45,5
Eurozone , wv	54,7	50,5	47,6	55,7	55,6	56,8	54,6	51,9	50,1
- Duitsland	55,6	52,5	49,1	54,7	57,7	62,2	55,3	54,4	53,7
- Frankrijk	57,3	51,5	47,5	57,0	52,3	53,0	57,3	51,6	48,5

Bron: IHS Markit

Caribische delen van het Koninkrijk (d.d. 04-10)

Maximaal controleren (incl. zorg kwetsbare personen)	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	Sint Maarten
Aantal positief geteste mensen totaal (sinds vorige week)	113(+25)	13 (+0)	5 (+0)	452(+92)	4079 (+235)	679(+35)
Aantal actieve besmettingen	57	8	0	220	517	85
Aantal ziekenhuisopnamen actueel (cumulatief)	2 (4)	0	0 (1)	2 (9)	33 (104)	2 (31*1)
Aantal patiënten op IC actueel (cumulatief)	0 (2)	n.v.t	0 (0)	1 (3)	10 (9)	0 (17*)
Aantal patiënten overleden totaal (sinds vorige week)	2 (+1)	0	0	1	30 (+5)	22
Beschikbaarheid IC bedden voor Corona						
Beschikbaarheid zorgpersoneel						
Beschikbaarheid hulpmiddelen						
Testcapaciteit						
Continuïteit acute zorg in de regio						
Interinsulair patiëntenvervoer						